

KQ-2041

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) Examination

November / December - 2017

Gujarati : CC - 303

(ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણનો છે.

- ૧ ભાષાના વિવિધ ઉપયોગ જણાવી, માનવવ્યવહારમાં ભાષાનું સ્થાન સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- ૧ બંને ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનનું મહત્ત્વ
(૨) ભાષાઅધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિ

- ૨ ભાષાની વિવિધ વ્યાખ્યા નોંધી, તેના આધારે ભાષાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ નોંધો.

અથવા

- ૨ બંને ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) માનવભાષા અને પશુપંખીઓના અવગમનની વિવિધ રીત
(૨) ભાષા તથા વિવિધ શ્રેષ્ઠા આદિ સંકેતો

- ૩ ભાષા-વર્ગીકરણની જુદી જુદી પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૩ બંને ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) ભાષાની યાદચ્છિકતા
(૨) શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ

૪ કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયામાં કોઈપણ ત્રણ વાગવચવનું કાર્ય
- (૨) ધ્વનિ તથા ધ્વનિઘટકો
- (૩) રૂપઘટક અને તેના પ્રકાર
- (૪) વાક્યરચનાના કોઈપણ ચાર પ્રકાર

૫ કોઈપણ સાત વિશે માગ્યા મુજબ ટૂંકમાં જણાવો :

- (૧) ભાષા અધ્યયનની તુલનાત્મક પદ્ધતિનો આરંભ કોના થકી થયો હતો ?
- (૨) ભાષાના અભ્યાસના કોઈપણ બે લાભ જણાવો.
- (૩) 'માણસના આજ સુધીના વિકાસના મૂળમાં ભાષા રહેલી છે.' - કેવી રીતે ?
- (૪) કોઈપણ ચાર જાણીતા ભાષાવિજ્ઞાનીનું નામ જણાવો.
- (૫) ભાષાની તુલનાએ વિવિધ સંકેત આદિની મર્યાદા નોંધો.
- (૬) અવગમનનાં વિવિધ માધ્યમમાં શ્રેષ્ઠ કયું ? શા માટે ?
- (૭) ભાષાવ્યવસ્થાનાં કોઈપણ બે ઘટકઅંગ નોંધો.
- (૮) શબ્દ અને અર્થ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (૯) ભાષા સંદર્ભે યાદચ્છિકતા સંજ્ઞા સમજાવો.
- (૧૦) 'ખ્', 'હ્', 'મ્', 'ચ્', 'ન્', 'ક્', 'વ્', 'ણ્', - માંથી અનુનાસિક ધ્વનિઓ તારવો.
- (૧૧) ધ્વનિઘટકોના અર્થ ધરાવતા નાનામાં નાના એકમને કહે છે. (ખાલી જગ્યા પૂરો.)
- (૧૨) ક્રિયાપદ વિનાનું તથા ક્રિયાપદ સાથેનું એકએક વાક્ય લખો.